

Irodalmi családi napok

Idén négy alkalommal tartott családi napot a Debreceni Irodalmi Múzeum. Ezeknek a programoknak a célja az irodalmi hagyományok ébresztése, a múzeum megismertetése, népszerűsítése volt. Mindez a TÁMOP 3.2.8/B-08-2009-0012 Múzeumok Mindenkinek Program – Múzeumok oktatási képzési szerepének erősítése keretében megvalósult Irodalmi szelence – Játékos tanulás a Debreceni Irodalmi Múzeum gyűjteményében című projekthez kapcsolódóan jöhetett létre. Múlt szombaton a zene jegyében rendeztek családi napot.

Az első családi esemény április 24-én, a Medgyessy Ferenc Emlékmúzeumban volt. **„A könyv napján”** körülbelül 350 fő látogatott ki a rendezvényre, amin egy irodalmi manufaktúra életébe pillanthattak be az érdeklődők, hiszen az egyes kézműves asztaloknál a papírmerítés, a könyvfűzés, és -díszítés fortélyaira derült fény. Az Alföldi Nyomda régi kézi présén Tamus István és Burai István képzőművészek vezetésével a linómetszés, Gévai Csilla könyvillusztrátor segítségével pedig a meseírás és -rajzolás rejtelseit fedezhették fel a gyerekek. Sokan próbálták ki az iniciálérajzolást, s türelmesen várakoztak az irodalmi múzeum viaszpecsétjére is, amit több más, helyben elkészített termékkel (merített papírral, fűzött notesszel, rajznyomattal) együtt hazavihettek a látogatók. A családi rendezvényhez művészkönyv-pályázat és Szalai Kata képzőművész versképeinek és művészkönyveinek a kiállítása, valamint könyvvásárlási lehetőség is kapcsolódott. A pályázaton a Medgyessy Ferenc Gimnázium tehetséges diákjai szerepeltek alkotásaikkal.

Egy hónappal később, május 29-én került megrendezésre az **„irodalmi Mihály-nap”**. Szintén a Medgyessy Emlékmúzeum látta vendégül azt a 100 kíváncsi embert, akik eljöttek aznap. A Mihály-napi rendezvényen az irodalmat és a botanikát népszerűsítették kézműves és bemutató foglalkozások segítségével.

Az érdeklődők kipróbálhatták a virág- és levéldíszes merített papír, a terméskép, valamint a kamilla és levendulaillatú szappan készítését, megvizsgálhatták, mennyire boldogul az orruk a fűszerillatok világában, megízlelhették a 10 legnépszerűbb gyógynövény teáját, valamint a vállalkozó kedvű apróságok festett spatulából növényjelző táblácskát készíthettek a maguk-vetette poharas növényekhez. Az emlékmúzeum udvarán Fazekas Mihály műhelyét rendezték be – különféle már a korban ismeretes palántákkal, használati tárgyakkal (pl. fa gereblyével és villával, tapasztott méhkassal) –, valamint Csokonai- és Fazekas-szövegek alapján a hat ágyásból álló Fazekas-kertet rekonstruálták: másfél méter átmérőjű aszalókosarakban állították ki azokat a gyógy-, a fűszer-, a haszon-, és dísznövényeket, valamint aprócska diófát, amely növényeket Fazekas is ismerhetett. A rendezvényhez kapcsolódott a Kós Károly Művészeti Szakképző Iskola kézműves diákjainak természet-ihlette alkotásaiból összeállított tárlata, valamint az iskola felajánlása, amely alapján a családi nap látogatói ingyenesen léphettek az oktatási intézmény botanikus kertjébe. A muzeológusok az egykor a Piac utca 58. alatt álló Fazekas-ház kertjének felidézésében – különösen a védett növények kapcsán – jelentős segítséget kaptak Papp Lászlótól, a Debreceni Egyetem Botanikus Kertjének vezetőjétől.

A színház és irodalom szoros kapcsolatát felelevenítő **„maskarázó családi napot”** szeptember 12-én a Debreceni Irodalmi Múzeumban és a körülötte lévő téren rendezték meg. A hulladék-újrahasznosítás jegyében elgondolt kézműves foglalkozásokon a gyerekek a velencei papírszínházak-ihlette zsebszínházat, hellén harci fejdísz, papírmasé álarcot és kesztyű bábót, a nagyobbak pedig szülői segítséggel színes flakonokból és műanyag

kupakokból ékszert és marionettfigurát készíthettek. Az emeleti kiállítóterben az irodalmi gyűjtemény színházi anyagának legérdekesebb relikviáit (például Prielle Kornélia zsebkendőjét) fotóit (többek között Blaha Lujzáról) és a debreceni színészet múltját felidéző színlapjait tekinthették meg a látogatók. Nagy sikere volt a létavéteszi Cifra Palota Bábcsoport Varázsujjak című zenés pantomim előadásának, valamint a kecskeméti Tintaló Társulás Nem akarok boszorkány lenni! című produkciójának. Utóbbi különösen nagy élmény volt számomra. A múzeum melletti lankás tér megtelt a környékbeliakkal. Kicsit olyan érzésem volt, mintha visszarepültem volna az időben, egészen az ókori görög színházak világáig. Az illúzió teljességéhez az is hozzájárult, hogy a játék az AKSD alapos és serény munkájának köszönhetően kulturált téren zajlott, s így megtörténhetett a mesehős Furinka varázslata a színen.

Múlt szombaton ismét megpezsdült a múzeum és környéke. Ezúttal a zene volt a központi téma, ugyanis hétvégén világszerte a zene napját ünnepelték. A zenei nap kisebb, ám annál lelkesebb közönség érdeklődése mellett zajlott.

10 órakor megzenésített Csokonai-versekkel ébresztették a lakótelepieket a múzeum lelkes munkatársai. Később Asztalos Ferenc hangszerkészítő mutatta be érdekesebbnél-érdekesebb műveit: a diómuzsikát, a fityfirittyet, a vonatfüttyöt és a kakukk hangját idéző sípot, valamint a fadorombot és az okarinát. A jókedvű ismerkedést kézműves foglalkozások követték, a hajdúszoboszlói hangszerész a nádsípot, a muzeológusok pedig a hólyaghegedűt és a sámándobot népszerűsítették a nagyszülők és a gyermekek körében. Az ebédszünet után a Reprise Fúvósötös hangulatos, mesevilágot idéző koncertet adott a hallgatóság nagy örömeire.

Négy téma négy közelítés ugyanahhoz a méltatlanul elfeledett debreceni irodalomhoz, amiről foszlányokban értesülhetünk a tanórákon, ami emlékhelyekben rögzül, koszorúzásokon tudatosul, szentélyét, ha van is, vastagon belepí a folyondár. Vajon mit szólna Csokonai, ha – miként Oláh Gábor drámájában – évszázadok múltán előlépne a Hatvan utcai emlékoszlop mögül? Vajon a Nagyerdőre menet útba ejtené a Borsos József teret, ahol egy régi villában tilinkóját, leveleit és verskéziratait, Medgyessy Ferenc és Izsó Miklós kezemunkája nyomán a képmását őrzik, s ahol újabban múzeumi órákon népszerűsítik a debreceni kötődést?

Fürtös Máté